

V Bruseli 19. apríla 2023
(OR. en)

8465/23

Medziinštitucionálny spis:
2023/0099(NLE)

EDUC 131
DIGIT 71
JEUN 70
EMPL 178
SOC 254

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 205 final
Predmet:	Návrh na ODPORÚČANIE RADY týkajúce sa kľúčových faktorov umožňujúcich úspešné digitálne vzdelávanie a odbornú prípravu

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 205 final.

Príloha: COM(2023) 205 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Štrasburgu 18. 4. 2023
COM(2023) 205 final

2023/0099 (NLE)

Návrh

ODPORÚČANIE RADY

týkajúce sa kľúčových faktorov umožňujúcich úspešné digitálne vzdelávanie a odbornú prípravu

{SWD(2023) 205 final}

DŮVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Vzdelávanie a odborná príprava sú kľúčom k osobnému rozvoju, sociálnej súdržnosti a inovácii. Sú zároveň kľúčovým stavebným kameňom spravodlivejšej, odolnejšej a udržateľnejšej Európy. Odráža sa to v **uznesení Rady o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030)**¹, v ktorom sú medzi strategickými prioritami uvedené aj **zelená a digitálna transformácia**.

Dnes má v rámci tohto úsilia prioritné postavenie digitálne vzdelávanie. Pandémia ochorenia COVID-19 zvýraznila potrebu zlepšiť **digitálnu pripravenosť systémov vzdelávania a odbornej prípravy** z hľadiska odolnosti, úrovne kvality, inkluzívnosti, dostupnosti a bezpečnosti. V **akčnom pláne digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027**² vypracovanom Európskou komisiou sa stanovujú dve strategické priority, ako to dosiahnuť: *podpora rozvoja vysokovýkonného ekosystému digitálneho vzdelávania a zlepšovanie digitálnych zručností a kompetencií pre digitálnu transformáciu*.

Členské štáty uvítali akčný plán v **záveroch Rady o digitálnom vzdelávaní v európskych vedomostných spoločnostiach**³. Uznali potrebu užšej spolupráce a vyzvali Komisiu, aby spustila proces strategických úvah o faktoroch umožňujúcich úspešné digitálne vzdelávanie. V nadväznosti na výzvu predsedníčky von der Leyenovej v roku 2021, aby „lídri venovali pozornosť a viedli štruktúrovaný dialóg na najvyššej úrovni“ o digitálnom vzdelávaní a zručnostiach, Komisia viedla v roku 2022 so všetkými členskými štátmi **štruktúrovaný dialóg o digitálnom vzdelávaní a zručnostiach**.

Členské štáty vo svojich plánoch obnovy a odolnosti prideliť 130 miliárd EUR na opatrenia na podporu digitálnej transformácie, čo je 26 % celkových finančných prostriedkov pridelených na plány. Z tejto sumy sa 16,5 miliardy EUR vyčlenilo na zlepšenie pripojiteľnosti a takmer 23 miliárd EUR na digitálne vzdelávanie a rozvoj digitálnych zručností⁴. Teraz je mimoriadne dôležité tieto plány vykonávať.

Zohľadňujúc potrebu vysokovýkonného ekosystému digitálneho vzdelávania (vrátane infraštruktúry, pripojiteľnosti, organizácie, kapacity) je súčasný návrh založený **na kľúčových faktoroch umožňujúcich úspešné digitálne vzdelávanie** stanovených v akčnom pláne a záveroch Rady, ako aj v záveroch štruktúrovaného dialógu. Členským štátom sa poskytujú odporúčania k dosiahnutiu **dostupného, vysokokvalitného, a inkluzívneho digitálneho vzdelávania pre všetkých**. Návrh sa zameriava na **formálne vzdelávanie a odbornú prípravu** a investície, budovanie kapacít a spoluprácu potrebné na využitie potenciálu digitálnych technológií na posilnenie výučby, učenia sa a hodnotenia a na

¹ 2021/C 66/01.

² COM(2020) 624 final.

³ 2020/C 415/10.

⁴ Údaje v tomto odseku sú vypočítané na základe prílohy VII k nariadeniu o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti.

zlepšenie študijných výsledkov všetkých vzdelávajúcich sa osôb. V tomto ohľade sa v návrhu zdôrazňuje význam zmysluplnej integrácie digitálnych technológií súvisiacich s pedagogickými a organizačnými metódami v školách a na univerzitách pri výučbe všetkých predmetov.

Úspešné digitálne vzdelávanie je založené na **vytváraní viacerých a lepších príležitostí na učenie sa a výučbu pre každého v digitálnom veku**. Digitálne riešenia viedli za posledných niekoľko rokov k zlepšeniu dostupnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy v EÚ. V rýchlo sa vyvíjajúcom a neistejšom svete je však potrebné naďalej zlepšovať účinnosť a efektívnosť vzdelávania a podporovať diverzifikáciu výučby a učenia sa, a to aj prostredníctvom existujúcich a vznikajúcich digitálnych riešení. Zatiaľ čo naše spoločnosti sa menia, vzdelávanie je naďalej základným ľudským právom, pričom univerzálny prístup k nemu musí byť zaručený a musí sa rozšíriť aj na digitálny svet.

Digitálne nástroje zamerané na používateľa môžu priniesť inovačné riešenia vo vzdelávaní a podporiť učiteľov tým, že znížia ich administratívne zaťaženie. Okrem toho učiteľom pomáhajú prispôbovaním ich práce a systémov vzdelávania prelomovým technológiám, ako je generatívna umelá inteligencia a iné vznikajúce technológie, ktoré rýchlo vstupujú do prostredia učiacich sa spolu s možnými príležitosťami a rizikami, ktoré predstavujú. Nástroje generatívnej umelej inteligencie vytvárajú nové príležitosti pre učenie sa a môžu podporiť študentov pri zlepšovaní ich tempa učenia sa a sebadôvery, pričom zároveň pri nich vznikajú nové otázky týkajúce sa napríklad hodnotenia alebo autorstva. Úspešné digitálne vzdelávanie je preto podmienkou na to, aby učitelia sa získali zručnosti, ktoré potrebujú na to, aby boli v dnešnom svete úspešní.

Tento návrh je **súčasťou iniciatív Komisie a členských štátov na zabezpečenie digitálnej transformácie zameranej na človeka**. Je v súlade s cieľmi stanovenými v akčnom pláne digitálneho vzdelávania, politickom programe Digitálne desaťročie⁵, Európskom vyhlásení o digitálnych právach a zásadách v digitálnom desaťročí⁶ a Európskej stratégii vytvárania lepšieho internetu pre deti⁷. V akčnom pláne digitálneho vzdelávania, politickom programe Digitálne desaťročie, Európskom programe v oblasti zručností⁸, akčnom pláne na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv⁹ a stratégiách týkajúcich sa Únie rovnosti sa stanovujú ambiciózne ciele na úrovni EÚ na podporu opatrení v oblasti digitálnej transformácie a zabezpečenie udržateľného rastu a inovácií v EÚ. V návrhu sa zohľadňuje aj prebiehajúca práca na digitálnej transformácii v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a návrh je v súlade s výsledkami správy z Konferencie o budúcnosti Európy.

Návrh je založený na prvej strategickej prioritě (podpora vysokovýkonného ekosystému digitálneho vzdelávania) akčného plánu digitálneho vzdelávania a dopĺňa **návrh odporúčania**

⁵ Rozhodnutie (EÚ) 2022/2481.

⁶ COM(2022) 28 final.

⁷ COM(2022) 212 final.

⁸ COM(2020) 274 final.

⁹ COM(2021) 102 final.

Rady týkajúci sa lepšieho rozvíjania digitálnych zručností vo vzdelávaní a v odbornej príprave.

• Kľúčové výzvy, ktorými sa má navrhované odporúčanie Rady zaoberať

Skúsenosti získané v súvislosti s krízou spôsobenou pandémiou ochorenia COVID-19 a štruktúrovaný dialóg odhalili rozmanité investície a politiky prijaté členskými štátmi na podporu digitálneho vzdelávania a digitálnych zručností. Väčšina členských štátov má síce stratégie týkajúce sa digitálnej transformácie vzdelávania a odbornej prípravy a rozvíjania digitálnych zručností, tieto stratégie však nie sú vždy dostatočne špecifické, podrobné alebo komplexné. Analýza politik v celej Únii odhalila chýbajúci strategický prehľad, ktorý by spájal rôzne sektorové a územné úrovne politického prístupu. Existuje niekoľko spoločných výziev, ktorým členské štáty čelia pri vývoji vysokovýkonných ekosystémov digitálneho vzdelávania a odbornej prípravy:

- chýbajúca systémová medzirezortná koncepcia politik v oblasti digitálneho vzdelávania a problémy s účinnou koordináciou na rôznych úrovniach štátnej správy,
- chýbajúce strategické zameranie investícií do infraštruktúry, vybavenia a obsahu v oblasti digitálneho vzdelávania a odbornej prípravy vrátane zamerania na sociálno-ekonomické a územné rozdiely,
- nedostatočná odborná príprava učiteľov a personálu na zavedenie a čo najlepšie využívanie technológií na výučbu a učenie sa,
- nedostatočné monitorovanie a vyhodnocovanie politik v oblasti digitálneho vzdelávania a odbornej prípravy a ich vplyvu.

Riadenie politik v oblasti digitálneho vzdelávania a odbornej prípravy

- Napriek pokroku a vynikajúcim príkladom inovácií, úsilie ešte neprinieslo systémovú digitálnu transformáciu vo vzdelávaní a odbornej príprave. Konkrétne existujú dve hlavné výzvy.
- Po prvé, zavedenie digitálnych technológií v systémoch vzdelávania a odbornej prípravy si vyžaduje medzirezortnú koncepciu, ktorou sa zaisťuje **spolupráca a koordinácia rôznych vládnych rezortov**. Napríklad účinná digitalizácia školy si vyžaduje úzku súčinnosť medzi orgánmi zodpovednými za **infraštruktúru** na zabezpečenie pripojiteľnosti, za **financie** na zabezpečenie financovania investícií a za **vzdelávanie** na zosúladenie učebných plánov a podporu učiteľov. V členských štátoch s vysokou úrovňou regionálnej alebo miestnej samosprávy je mimoriadne dôležitá koordinácia na rôznych úrovniach štátnej správy. Štruktúrovaný dialóg ukázal, že toto koordinačné úsilie je zložité a problematické, v dôsledku čoho má mnoho členských štátov **viaceré odvetvové stratégie, ktoré sa vykonávajú nezávisle od seba**. Existuje tu riziko uzavretých štruktúr alebo prekryvania, a teda nevyužitých príležitostí na vytváranie synergií a rozšírenie vplyvu. **Neexistencia takejto medzirezortnej koncepcie bola označená za hlavnú výzvu** pri vývoji a vykonávaní politik v oblasti digitálneho vzdelávania a digitálnych zručností.
- Po druhé, vývoj zmysluplných digitálnych riešení a ich rozsiahle zavádzanie v značnej miere závisí od **zapojenia veľkého počtu zainteresovaných strán a od prevzatia zodpovednosti týmito stranami**. Z toho vyplýva potreba úzkeho dialógu medzi tvorcami politik, odborníkmi z praxe, poskytovateľmi digitálnych riešení, sociálnymi partnermi, podnikmi, rodičmi a učiacimi sa. Štruktúrovaný dialóg ukázal,

že kým mnohé krajiny majú zavedené formálne platformy na vedenie konzultácií so zainteresovanými stranami, **užšia spolupráca je ešte len v počiatočných štádiách**, najmä pokiaľ ide o interakciu medzi vzdelávacími inštitúciami, učiteľmi a odvetvím vrátane poskytovateľov technológií a zamestnávateľov. Členské štáty prejavujú narastajúci záujem o účasť vo verejno-súkromných partnerstvách, a to aj s odvetvím vzdelávacích technológií, s cieľom ďalej rozšíriť a posilniť ekosystém digitálneho vzdelávania pri súčasnom zohľadnení dôležitých otázok, ako je zabezpečenie ochrany osobných údajov.

Investície do digitálnej infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

Pripojiteľnosť škôl v rámci krajín EÚ a medzi nimi je najďalej nerovnomerná, pričom prístup k vysokorýchlostnému internetu v školách je stále zriedkavý¹⁰, najmä vo vidieckych a odľahlých oblastiach, kde pripojiteľnosť zaostáva¹¹. Podľa najnovších údajov len 11 % študentov EÚ v rámci primárneho vzdelávania, 17 % v rámci nižšieho sekundárneho vzdelávania a 18 % v rámci vyššieho sekundárneho vzdelávania navštevovalo školy, ktoré mali rýchlosť internetového pripojenia nad 100 Mbps, čo zďaleka nedosahuje cieľ vysokorýchlostného širokopásmového pripojenia (najmenej 1 Gbps) pre všetky školy na úrovni EÚ do roku 2025¹². Pokiaľ ide o **vybavenie škôl**, bol podiel študentov navštevujúcich školy, kde bolo v prevádzke viac než 90 % digitálneho vybavenia, v rozsahu od 61 % na úrovni primárneho vzdelávania do 73 % na úrovni vyššieho sekundárneho vzdelávania¹³. Učitelia považovali za najväčšiu prekážku v používaní digitálnych technológií na výučbu a učenie sa nedostatočné poskytovanie digitálnych zariadení (najmä tabletov a laptopov)¹⁴. **Inštitúcie vysokoškolského vzdelávania sú zvyčajne lepšie pripojené a vybavené**, ale integrácia a zavádzanie účinných postupov digitálneho vzdelávania sú stále pomalé.

Hoci pandémia ochorenia COVID-19 významne urýchlila používanie technológií pri výučbe a učení sa, zároveň zvýraznila a prehĺbila **nerovnosti vo vzdelávaní a odbornej príprave**. Sociálno-ekonomické pomery učiacich sa sú naďalej najsilnejším determinantom vzdelávacích výstupov. To sa prejavuje aj v poskytovaní digitálneho vzdelávania: znevýhodnené vzdelávajúce sa osoby, napr. osoby z **prostredia s nízkym stupňom vzdelania, s nízkymi príjmami, z rómskeho prostredia alebo osoby s prisťahovaleckým pôvodom** majú doma horší prístup k počítačom¹⁵ a začínajú používať digitálne zariadenia v neskoršom veku v porovnaní s ich rovesníkmi, ktorí sú viac znevýhodnení¹⁶. Nedostatok dostupných a asistenčných digitálnych technológií vytvára značné prekážky pre **osoby so**

¹⁰ Európska komisia (2019). Druhý prieskum na školách: IKT vo vzdelávaní. Luxemburg: Úrad pre publikácie EÚ.

¹¹ SWD(2021) 167 final.

¹² COM(2016) 587.

¹³ Európska komisia (2019). Druhý prieskum na školách: IKT vo vzdelávaní. Luxemburg: Úrad pre publikácie EÚ.

¹⁴ Tamže.

¹⁵ OECD (2018). *Getting ready for the digital world*, PISA 2018: *Insights and Interpretations*. (Príprava na digitálny svet, PISA 2018: Poznanky a výklad.) Paríž: OECD Publishing.

¹⁶ Biagi F., Rodrigues M. (2017). *Digital technologies and learning outcomes of students from low socio-economic background: An Analysis of PISA 2015* (Digitálne technológie a učebné výsledky žiakov zo slabého sociálno-ekonomického prostredia: analýza PISA 2015.) Vedecká správa JRC na podporu politiky.

zdravotným postihnutím a obmedzuje ich schopnosť autonómne a nezávisle študovať v prostredí formálneho vzdelávania.

Štruktúrovaný dialóg týkajúci sa digitálneho vzdelávania a digitálnych zručností a plány obnovy a odolnosti potvrdzujú **význam, ktorý členské štáty pripisujú sprístupneniu účinnej a spravodlivej digitálnej infraštruktúry vzdelávacím inštitúciám**. V reformách a investíciách členských štátov v tejto oblasti sú prioritami pripojiteľnosť, digitálne vybavenie, platformy a obsah.

V pripravovanej osobitnej správe **Európskeho dvora audítorov** sa poskytnutú ďalšie dôkazy o účinnosti podpory EÚ na digitalizáciu škôl¹⁷.

Ďalšie **obavy sa týkajú údržby vybavenia a zariadení**, ako aj výzvy udržať krok s rýchlym tempom technologických zmien, pokiaľ ide o obsah, koncepcie a nástroje výučby a vzdelávania. Krajiny so širokou škálou digitálnych nástrojov a platforiem vyjadrujú rastúce obavy v súvislosti s **interoperabilitou** systémov a služieb. Členské štáty takisto hľadajú spôsoby, ako zlepšiť **dostupnosť vysokokvalitného obsahu digitálneho vzdelávania** vo svojich vlastných jazykoch **a prístup k nemu**. Vzdelávacie inštitúcie na všetkých úrovniach okrem toho majú obavy v súvislosti s dodržiavaním povinností v oblasti ochrany osobných údajov, **zabezpečením súkromia učiacich sa** a predchádzaním hrozbám v oblasti kybernetickej bezpečnosti.

Digitálna odborná príprava učiteľov a zamestnancov

Učitelia sú **klúčovými partnermi**, od ktorých závisí úspešné zavádzanie digitálnych technológií vo vzdelávaní a odbornej príprave a ktorí musia byť do tohto procesu zapojení a v rámci neho konzultovaní. Viaceré štúdie naznačujú, že je pravdepodobnejšie, že učitelia budú pri výučbe používať digitálne technológie, ak ich školy **podporujú príslušné plánovanie a spoluprácu pri používaní technológií vo vzdelávaní**¹⁸. Učitelia majú jedinečné postavenie pri vzdelávaní budúcich generácií na najvyššej úrovni. Potrebujú cieľenú podporu na sebavedomú a čo najlepšiu integráciu digitalizácie do svojej výučby, aby to mohlo poslúžiť ich študentom a uľahčiť inkluzívne a dostupné učenie sa. Niektoré školy majú koordinátorov IKT, ktorí podporujú učiteľov vo všetkých administratívnych úlohách v oblasti IKT a umožňujú im sústrediť sa na svoje hlavné úlohy. Systémový a dlhodobá koncepcia integrácie technológií do školských činností je však v súčasnosti skôr výnimkou než normou. Napríklad pred pandemiou ochorenia COVID-19 **približne iba tretina študentov navštevovala školy, ktoré mali písomné vyhlásenia o používaní digitálnych technológií na pedagogické účely**¹⁹. Nedostatočné kapacity znamenajú pre mnohé inštitúcie vzdelávania

¹⁷ Európsky dvor audítorov, orientačný harmonogram uverejňovania správ od januára do decembra 2023, https://www.eca.europa.eu/sites/ep/en/Documents/Timetable_of_upcoming_publications_EN.pdf

¹⁸ Fraillon, J., Ainley, J., Schulz, W., Friedman, T., Duckworth, D. (2019). *Preparing for Life in a Digital World: International Computer and Information Literacy Study 2018 International Report* (Príprava na život v digitálnom svete: medzinárodná správa týkajúca sa medzinárodnej štúdie z roku 2018 o počítačovej a informačnej gramotnosti). Amsterdam: IEA.

¹⁹ Európska komisia (2019). Druhý prieskum na školách: IKT vo vzdelávaní. Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie.

a odbornej prípravy, že je naďalej problematické vyvinúť a realizovať inštitucionálne stratégie v oblasti digitálneho vzdelávania, ktoré zohľadňujú potreby pedagógov a učiacich sa. V niektorých členských štátoch existujú iniciatívy na zvýšenie **kapacít vedúcich pracovníkov vzdelávacích inštitúcií** viesť digitálnu transformáciu, ktoré však nie sú rozšírené.

Jedným z kľúčových faktorov, ktorý ovplyvnil kvalitu skúseností s učením sa počas obmedzenia pohybu v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19, je digitálna kompetencia pedagógov²⁰. V priemere v EÚ však menej ako polovica učiteľov (49,1 %) uviedla, že súčasťou ich formálneho vzdelávania a prípravy boli aj IKT²¹, a len 39 % učiteľov sa cítilo byť dobre pripravených na použitie digitálnych technológií vo výučbe²². Hoci učitelia a pedagógovia musia mať potrebné digitálne pedagogické zručnosti²³, je nevyhnutné, aby orgány a zainteresované strany uplatňovali koncepciu založenú na dôvere, ktorá posilňuje postavenie učiteľov a podporuje ich v čo najlepšom využívaní technológií na výučbu a učenie sa.

Vysoká úroveň autonómnosti inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, ktoré zvyčajne poskytujú **programy počiatočného vzdelávania učiteľov**, viedla k oneskorenému zavádzaniu digitálnych pedagogických zručností do učebných plánov odbornej prípravy učiteľov v niekoľkých krajinách. Skutočnosť, že populácia učiteľov vo väčšine krajín EÚ starne, okrem toho znamená, že výzvy v oblasti digitálnej pedagogiky nemožno riešiť len prostredníctvom počiatočnej odbornej prípravy. Štruktúrovaný dialóg ukázal, že mnohé členské štáty nedávno **rozšírili svoju ponuku príležitostí kontinuálneho profesijného rozvoja pre učiteľov a pedagógov v súvislosti s digitálnou pedagogikou**. Niekoľko členských štátov však poukazuje na ťažkosti pri podnecovaní učiteľov k účasti, pričom sociálni partneri zdôrazňujú, že učiteľom často chýba vyčlenený čas na kontinuálny profesijný rozvoj. Hoci účasť na kontinuálnom profesijnom rozvoji sa monitoruje vo väčšine členských štátov, menšia pozornosť sa venuje posúdeniu jeho vplyvu na zručnosti učiteľov, čo môže viesť k možnému nesúladu medzi ponukou odbornej prípravy a potrebami pedagógov.

Monitorovanie a hodnotenie politik a vplyvu

Hoci **väčšina členských štátov má zavedené stratégie** na pomoc inštitúciám vzdelávania a odbornej prípravy pri používaní digitálnych technológií, tieto stratégie nie sú vždy dostatočne špecifické, podrobné alebo komplexné. Navyše len v rámci malého počtu z nich sa pravidelne monitoruje či vyhodnocuje ich vykonávanie alebo sa vykonávajú revízie s cieľom

²⁰ Pracovný dokument útvarov Komisie k akčnému plánu digitálneho vzdelávania [SWD(2020) 209 final].

²¹ Monitor vzdelávania a odbornej prípravy 2020.

²² OECD (2019), *TALIS 2018 Results (Volume I): Teachers and School Leaders as Lifelong Learners* (Výsledky TALIS 2018 – zväzok I: Učitelia a vedúci predstavitelia škôl ako účastníci celoživotného vzdelávania), TALIS. Paríž: OECD Publishing

²³ OECD (2019), *TALIS 2018 Results (Volume I): Teachers and School Leaders as Lifelong Learners* (Výsledky TALIS 2018 – zväzok I: Učitelia a vedúci predstavitelia škôl ako účastníci celoživotného vzdelávania), TALIS. Paríž: OECD Publishing

zohľadniť nový vývoj v oblasti technológií a súvisiace vzdelávacie potreby²⁴. Okrem toho len málo členských štátov má dobre vyvinuté rámce na monitorovanie aktuálneho stavu faktorov umožňujúcich digitálne vzdelávanie. V mnohých prípadoch sa uplatňuje **fragmentovaná koncepcia alebo koncepcia ad hoc**. Osobitným problémom, ktorý ovplyvňuje celkové posúdenie vplyvu investícií, je nedostatok informácií o používaní zariadení, ako aj nedostatok systémov na monitorovanie a sledovanie digitálnej infraštruktúry vzdelávacích inštitúcií.

Na úrovni EÚ je **naďalej významnou výzvou dostupnosť údajov a dôkazov**. Rozsiahle medzinárodné výskumy sa zverejňujú s veľmi veľkými časovými rozstupmi, v dôsledku čoho je náročné držať krok s rýchlo sa vyvíjajúcou oblasťou digitálneho vzdelávania, pričom tieto štúdie neobsahujú všetky údaje potrebné na navrhovanie politických a podporných nástrojov.

• **Ciele navrhovaného odporúčania Rady**

Cieľom tohto návrhu je podporiť potrebné štrukturálne reformy a investície v členských štátoch, aby bolo možné uskutočniť zásadnú zmenu v digitálnej transformácii vzdelávania a odbornej prípravy a umožniť rozvíjanie zručností na základe:

- ucelenej stratégie osobitne zameranej na digitálne vzdelávanie a zručnosti; a zlepšovania spätnej väzby týkajúcej sa politík prostredníctvom lepšieho monitorovania a hodnotenia politík v oblasti digitálneho vzdelávania a odbornej prípravy a rýchlejšej integrácie týchto výsledkov v rámci responzívnych úprav politiky,
- medzirezortnej koncepcie digitálneho vzdelávania a odbornej prípravy a intenzívnejšej spolupráce a koordinácie so zainteresovanými stranami a medzi nimi vrátane spolupráce a koordinácie so súkromným sektorom,
- budovania a posilňovania partnerstiev s učiteľmi pri súčasnom zaistení prístupu k digitálnej odbornej príprave pre všetkých učiteľov, pedagógov a zamestnancov a podpory budovania digitálnych kapacít pre všetky inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy,
- spravodlivých a na vplyv zameraných investícií do vysokokvalitného, dostupného, inkluzívneho a bezpečného digitálneho vzdelávania a odbornej prípravy.

• **Medzinárodný rozmer**

Návrh vychádza z práce na medzinárodnej úrovni a je jej doplnením. Prispieva k **cieľom OSN udržateľného rozvoja do roku 2030**²⁵, najmä k cieľu udržateľného rozvoja č. 4 týkajúceho sa kvalitného vzdelávania.

Iniciatíva je v súlade s prebiehajúcou prácou v rámci plánu generálneho tajomníka OSN pre digitálnu spoluprácu a je v súlade s výzvou na činnosť v oblasti digitálneho vzdelávania v rámci svetového samitu o transformácii vzdelávania.

²⁴ Európska komisia/EACEA/Eurydice (2019). *Digital Education at School in Europe* (Digitálne vzdelávanie na európskych školách). Správa siete Eurydice. Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie.

²⁵ <https://sdgs.un.org/>.

Návrh prispieva aj k cieľom stratégie EÚ **Global Gateway**, ktorej cieľom je vybudovať udržateľné a dôveryhodné prepojenia, ktoré sú prospešné pre ľudí a planétu.

V iniciatíve sa uznáva význam cezhraničnej práce, najmä s krajinami rozširujúcimi EÚ a jej susednými partnerskými krajinami vrátane krajín západného Balkánu, na zabezpečenie toho, aby nikto nebol opomenutý a každý mal právo na vysokokvalitné a inkluzívne vzdelávanie.

• **Nástroje na podporu vykonávania**

Zámerom Komisie je zriadiť skupinu na vysokej úrovni pre digitálne vzdelávanie a zručnosti, aby vo formálnom prostredí pokračovala v doteraz neformálnej koordinácii národných koordinátorov v rámci štruktúrovaného dialógu. Spojili by sa tak odborné znalosti zo sveta vzdelávania a z digitálneho sveta, ktoré by bolo možné použiť na vypracovanie usmernení alebo iných nástrojov, ktoré by uľahčili ďalší rozvoj digitálneho vzdelávania.

Návrh podporia aj:

- pracovná skupina pre digitálne vzdelávanie: učenie sa, vyučovanie a hodnotenie,
- nástroje EÚ, ako napríklad Nástroj technickej podpory, a finančné prostriedky EÚ, ako napríklad Erasmus+, Európsky sociálny fond plus, Fond na spravodlivú transformáciu, Európsky fond regionálneho rozvoja, Kohézny fond, program Digitálna Európa, Horizont Európa a Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa,
- existujúce nástroje, platformy a komunity EÚ [európske centrum digitálneho vzdelávania, európske centrum digitálnych zdrojov SALTO, európska platforma školského vzdelávania vrátane eTwinning, SELFIE, SELFIEforTEACHERS, Elektronická platforma vzdelávania dospelých v Európe (EPALE), platformy Lepší internet pre deti (BIK), platformy Kútik na vzdelávanie],
- zhromažďovanie porovnávacích dôkazov o kľúčových umožňujúcich faktoroch v celej EÚ,
- lepšie dôkazy a analýza prostredníctvom vzdelávacieho laboratória pre investície do kvalitného vzdelávania a odbornej prípravy,
- podávanie správ a monitorovanie v rámci strategického rámca európskeho vzdelávacieho priestoru.

• **Doplnkovosť s inými iniciatívami**

Návrh dopĺňa ďalšie iniciatívy Komisie a prispieva k ich vykonávaniu. Ide pritom o iniciatívy predložené v rámci:

- oznámenia o európskom vzdelávacom priestore²⁶,
- akčného plánu digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027²⁷,
- Európskeho programu v oblasti zručností pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť²⁸,

²⁶ COM(2020) 625 final.

²⁷ COM(2020) 624 final.

²⁸ COM(2020) 274 final.

- politického programu Digitálne desaťročie²⁹,
- Akadémie zručností v oblasti kybernetickej bezpečnosti.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Tento návrh je v súlade s článkami 165 a 166 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Tento návrh je v súlade so zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ).

V plnej miere rešpektuje zodpovednosť členských štátov za obsah výučby a organizáciu systémov vzdelávania a za ich kultúrnu a jazykovú rozmanitosť, pričom odráža doplnkovú a podpornú úlohu EÚ, a dobrovoľný charakter európskej spolupráce vo vzdelávaní a odbornej príprave. Iniciatívou sa v kontexte európskeho vzdelávacieho priestoru podporí úsilie členských štátov pri vývoji a vykonávaní politík a mechanizmov podľa ich vnútroštátnych systémov a štruktúr.

Touto iniciatívou sa nenavrhuje rozšírenie regulačnej právomoci EÚ ani povinných záväzkov členských štátov. Európska pridaná hodnota spočíva v schopnosti EÚ mobilizovať politickú angažovanosť a podporovať systémy vzdelávania a odbornej prípravy prostredníctvom politických usmernení a spoločných nástrojov.

• Proporcionalita

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality, ako sa stanovuje v článku 5 ods. 4 ZEÚ.

Obsah ani forma návrhu nepresahuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie jeho cieľov. Záväzky, ktoré členské štáty prijímú, sú dobrovoľnej povahy, pričom jednotlivé členské štáty sa môžu slobodne rozhodnúť, ako budú návrh vykonávať.

• Výber nástroja

S cieľom prispieť k dosiahnutiu cieľov uvedených v článkoch 165 a 166 ZFEÚ sa v uvedenej zmluve stanovuje, že Rada na návrh Komisie prijme odporúčania.

Odporúčanie Rady je vhodným nástrojom v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, kde má EÚ podpornú zodpovednosť, pričom ide o nástroj, ktorý sa v prípade európskych opatrení v tejto oblasti často využíva.

²⁹ Rozhodnutie (EÚ) 2022/2481.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Posúdenie príležitostí a výziev, ktoré digitálna transformácia vnáša do vzdelávania a odbornej prípravy, sa vykonalo v pracovnom dokumente útvarov Komisie priloženom k oznámeniu o akčnom pláne digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027³⁰.

Komisia v roku 2024 vykoná komplexné preskúmanie akčného plánu s cieľom posúdiť jeho dosah a vplyv.

V tomto návrhu sa dané závery kombinujú s výsledkami štruktúrovaného dialógu vedeného s členskými štátmi o pripravenosti existujúcich vnútroštátnych rámcov a právnych predpisov reagovať na potreby súvisiace s digitálnym vzdelávaním a digitálnymi zručnosťami.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Návrh je založený na výsledkoch verejnej konzultácie o akčnom pláne digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027³¹ a informáciách získaných počas rozsiahleho konzultačného procesu³².

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Návrh stavia na:

- výsledkoch štruktúrovaného dialógu s členskými štátmi na tému digitálneho vzdelávania a digitálnych zručností,
- poznatkoch získaných pri vykonávaní strategického rámca európskeho vzdelávacieho priestoru, Monitoru vzdelávania a odbornej prípravy a podnetoch pracovnej skupiny pre digitálne vzdelávanie: učenie sa, vyučovanie a hodnotenie (DELTA),
- širokej škále správ a štúdií o vplyve krízy spôsobenej pandémiou ochorenia COVID-19, rovnosti vo vzdelávaní, inkluzívnych systémoch atď.,
- správach Indexu digitálnej ekonomiky a spoločnosti (DESI),
- správe OECD *Enabling factors for effective and equitable digital education: state of play and promising policies* (Faktory umožňujúce účinné a spravodlivé digitálne vzdelávanie: súčasný stav a sľubné politiky).

- **Posúdenie vplyvu**

Vzhľadom na doplnkový charakter činností vo vzťahu k iniciatívam členských štátov, dobrovoľnú povahu navrhovaných činností a rozsah očakávaných vplyvov sa posúdenie vplyvu nevykonalo. Pri vypracovaní návrhu sa informácie čerpali z predchádzajúcich štúdií, z konzultácie s členskými štátmi a z verejnej konzultácie³³.

³⁰ SWD(2020) 209 final.

³¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12453-Digital-education-action-plan-update/-/public-consultation_sk.

³² Súhrnná správa je priložená k pracovnému dokumentu útvarov Komisie.

³³ Úplné odkazy sú k dispozícii v pracovnom dokumente útvarov Komisie.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Neuvádza sa.

- **Základné práva**

Návrh je v súlade so základnými právami a zásadami uznanými v Charte základných práv Európskej únie, najmä s právom na ochranu osobných údajov stanoveným v článku 8, akademickou slobodou zakotvenou v článku 13, právom na vzdelanie stanoveným v článku 14 a právom na nediskrimináciu stanoveným v článku 21 a právom na integráciu osôb so zdravotným postihnutím v článku 26.

Opatrenia sa budú vykonávať v súlade s právnymi predpismi EÚ o ochrane osobných údajov, najmä s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (všeobecné nariadenie o ochrane údajov).

4. VPLYV NA ROZPOČET

Táto iniciatíva si nebude vyžadovať dodatočné zdroje z rozpočtu EÚ a jej vykonávanie sa podporí z existujúcich nástrojov financovania EÚ.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Komisia na podporu vykonávania navrhuje v spolupráci s členskými štátmi rozvíjať činnosti v rámci partnerského učenia a identifikovať osvedčené postupy, ako aj zabezpečiť výskum, poradenské materiály a ďalšie konkrétne výstupy založené na dôkazoch.

Komisia takisto pomôže pri získavaní porovnávacích dôkazov týkajúcich sa kľúčových faktorov umožňujúcich digitálne vzdelávanie v celej EÚ tým, že v členských štátoch uskutoční prieskum s názvom Digitálne vzdelávanie v Európe.

Komisia zamýšľa podávať správy o využití odporúčania Rady v strategickom rámci európskeho vzdelávacieho priestoru.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Neuvádza sa.

- **Prehľad návrhu odporúčania Rady a pracovného dokumentu útvarov Komisie**

V navrhovanom odporúčaní Rady sa uznáva úloha digitálneho vzdelávania a odbornej prípravy pri podpore odolnosti, dostupnosti, kvality a inkluzívnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy a pri umožňovaní toho, aby vzdelávajúce sa osoby v dnešnom digitálnom svete uspeli.

Vychádzajúc z výsledkov štruktúrovaného dialógu s členskými štátmi sa v návrhu opisujú kľúčové faktory umožňujúce univerzálny prístup k vysokokvalitnému, inkluzívnemu a dostupnému digitálnemu vzdelávaniu a odbornej príprave. Patrí sem aj riešenie digitálnej

priepasti medzi skupinami a územiai, ktorá sa ešte viac prehĺbila v dôsledku krízy spôsobenej pandémiou ochorenia COVID-19.

Navrhujú sa v ňom usmernenia a činnosti, ktoré môžu členské štáty vyvíjať, aby v rámci vypracovania, vykonávania a monitorovania politik v oblasti digitálneho vzdelávania a odbornej prípravy zaviedli medzirezortnú koncepciu a koncepciu účasti viacerých zainteresovaných strán doplnené cielenými a účinnými investíciami. Okrem toho podporuje kultúru inovácií a digitalizácie zdola nahor vedených pracovníkmi v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy

V sprievodnom pracovnom dokumente útvarov Komisie sú uvedené názory zainteresovaných strán a príklady dôkazov, politik a postupov, z ktorých návrh vychádza.

Návrh

ODPORÚČANIE RADY

týkajúce sa kľúčových faktorov umožňujúcich úspešné digitálne vzdelávanie a odbornú prípravu

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 165 ods. 4 a článok 166 ods. 4,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

KEDŽE:

- (1) V **záveroch Európskej rady** z 9. februára 2023 bola zdôraznená potreba odvážnejších, ambicióznejších opatrení s cieľom ďalej rozvíjať zručnosti, ktoré sú potrebné v súvislosti so zelenou a digitálnou transformáciou, prostredníctvom vzdelávania, odbornej prípravy, zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie, aby sa reagovalo na výzvy, ktoré predstavuje nedostatok pracovných síl a transformácia pracovných miest, a to aj v kontexte demografických výziev.
- (2) Vzdelávanie a odborná príprava sú kľúčom k osobnému rozvoju, sociálnej súdržnosti, konkurencieschopnosti a inovácii, ako aj kľúčovým stavebným kameňom spravodlivejšej, odolnejšej a udržateľnejšej Európy. V tejto súvislosti sa v oznámení o **európskom vzdelávacom priestore**³⁴ vyzývalo k tomu, aby sa politiky a investície v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy zamerali na inkluzívnu zelenú a digitálnu transformáciu v záujme udržateľnej spoločnosti a udržateľného hospodárstva efektívne využívajúcich zdroje.
- (3) Pandémia ochorenia COVID-19 zvýraznila potrebu zlepšiť digitálnu pripravenosť systémov vzdelávania a odbornej prípravy z hľadiska odolnosti, úrovne kvality, inkluzívnosti, dostupnosti a bezpečnosti. Rýchlo postupujúce technologické zmeny si vyžadujú digitálnu transformáciu zameranú na ľudí a systémy vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré sú pripravené na digitálny vek. Komisia na riešenie týchto výziev prijala **akčný plán digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027**³⁵. Cieľom akčného plánu je riešiť digitálnu priepasť a nerovnosti vo vzdelávaní a odbornej príprave, pričom sa zdôrazňuje potenciál technológií uľahčiť dostupnejšie, flexibilnejšie, personalizovanejšie vyučovanie a učenie sa, ktoré je vo väčšej miere zamerané na učiaceho sa.

³⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o vytvorení európskeho vzdelávacieho priestoru do roku 2025 [COM(2020) 625 final, 30. 9. 2020].

³⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Akčný plán digitálneho vzdelávania 2021 – 2027: Prispôsobenie vzdelávania a odbornej prípravy digitálnemu veku [COM(2020) 624 final, 30. 9. 2020].

- (4) V prvej strategickej prioritě akčného plánu – podpore rozvoja vysokovýkonného ekosystému digitálneho vzdelávania – sa zdôrazňuje potreba posilniť digitálne kapacity a odolnosť systémov vzdelávania a odbornej prípravy súdržným a udržateľným spôsobom. Na tento účel boli v akčnom pláne identifikované umožňujúce faktory, ako sú príslušná infraštruktúra, pripojiteľnosť a digitálna kapacita, ktoré boli ďalej doplnené v **záveroch Rady o digitálnom vzdelávaní v európskych vedomostných spoločnostiach**³⁶.
- (5) V reakcii na potrebu dosiahnuť dostupné, vysokokvalitné a inkluzívne digitálne vzdelávanie a odbornú prípravu by sa toto odporúčanie malo zaoberať týmito **klúčovými umožňujúcimi faktormi**: i) strategickou koncepciou digitálneho vzdelávania a digitálnych zručností; ii) medzirezortnou koordináciou a zapojením viacerých zainteresovaných strán; iii) budovaním kapacít pre inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy a učiteľov a iv) investíciami zameranými na vplyv.
- (6) Na účinné vykonávanie týchto umožňujúcich faktorov sú potrebné opatrenia na najvyššej úrovni, ktoré presahujú rámec samotných ministerstiev školstva a odbornej prípravy. Predsedníčka Európskej komisie vo svojom prejave o stave Európskej únie v roku 2021 vyzvala lídrov, aby sa zamerali na digitálne vzdelávanie a zručnosti, čo viedlo k začatiu **štruktúrovaného dialógu s členskými štátmi na tému digitálneho vzdelávania a digitálnych zručností**³⁷. Vo výsledkoch štruktúrovaného dialógu boli zdôraznené viaceré spoločné výzvy, ktorým členské štáty čelia pri digitálnej transformácii svojich systémov vzdelávania a odbornej prípravy, pričom sa preukázala potreba vymieňať si najlepšie postupy na úrovni Únie.
- (7) V tejto súvislosti uznesenie Rady o **strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030)** podporuje európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave s cieľom podporiť ďalší rozvoj systémov vzdelávania a odbornej prípravy v členských štátoch. Tieto systémy sú zamerané na zabezpečenie osobného, spoločenského a profesijného naplnenia všetkých občanov pri súčasnej podpore demokratických hodnôt, rovnosti, sociálnej súdržnosti, aktívneho občianstva a medzikultúrneho dialógu, ako aj udržateľného sociálneho a hospodárskeho rozvoja, zelenej a digitálnej transformácie a zamestnatelnosti.
- (8) Zohľadňujúc potrebu medzirezortnej koncepcie digitálnej transformácie vzdelávania a odbornej prípravy členské štáty v roku 2022 vymenovali svojich zástupcov v **skupine národných koordinátorov na vysokej úrovni pre štruktúrovaný dialóg o digitálnom vzdelávaní a zručnostiach**. Ich úlohou je zastupovať príslušné rezorty svojich krajín, ktoré sú zodpovedné za rozličné aspekty digitálneho vzdelávania, odbornej prípravy a zručností (vrátane vzdelávania, práce, digitalizácie, priemyslu a financovania). Táto koncepcia sa ukázala ako užitočná a potrebná pri účinnom kombinovaní odborných znalostí z rôznych odvetví a malo by sa v nej pokračovať.
- (9) Predsedníčka Európskej komisie vo svojom prejave o stave Európskej únie v roku 2022³⁸ vyhlásila rok 2023 za **Európsky rok zručností**³⁹. S tým súvisí aj zintenzívnenie trvalého úsilia o zlepšovanie zručností potrebných na digitálnu transformáciu, ktoré v súčasnosti viac než kedykoľvek predtým závisí od zapojenia

³⁶ Ú. v. EÚ C 415, 1.12.2020, s. 22.

³⁷ [Akčný plán digitálneho vzdelávania – opatrenie 1 | Európsky vzdelávací priestor \(europa.eu\).](#)

³⁸ [Prejav predsedníčky von der Leyenovej o stave Únie \(europa.eu\).](#)

³⁹ COM(2022) 526 final.

a koordinovaného príspevku zainteresovaných strán zo všetkých odvetví spoločnosti, hospodárstva a vzdelávania a odbornej prípravy.

- (10) V prvej zásade **Európskeho piliera sociálnych práv**⁴⁰ sa uvádza, že „každý má právo na kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie, aby si udržal a získal zručnosti, ktoré mu umožnia plne sa zapojiť do života spoločnosti a úspešne zvládať zmeny postavenia na trhu práce.“ Každý európsky občan by mal mať prístup k digitálnemu vzdelávaniu, ktoré mu umožní rozvíjať vedomosti, zručnosti a kompetencie potrebné na aktívnu účasť v súčasných čoraz digitalizovanejších spoločnostiach. Ľudské právo na vysokokvalitné a inkluzívne vzdelávanie, odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie, stanovené a chránené **Chartou základných práv Európskej únie**, by malo byť zaručené za každých okolností. Každý európsky občan má mať k dispozícii vhodné, dostupné a bezpečné vzdelávacie prostredie vrátane digitálneho prostredia.
- (11) V **stratégiách týkajúcich sa Únie rovnosti**⁴¹ prijatých Komisiou sa zdôrazňuje významná úloha kvalitného a inkluzívneho vzdelávania ako faktora umožňujúceho dosahovanie pokroku smerom k Únii rovnosti pre všetkých, a to bez ohľadu na rod, rasový či etnický pôvod, náboženstvo či vieru, zdravotné postihnutie, vek či sexuálnu orientáciu.
- (12) Kríza spôsobená pandémiou ochorenia COVID-19 ešte viac prehĺbila sociálne a ekonomické nerovnosti v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, čím zväčšila digitálnu priepasť. V **odporúčaní Rady, ktorým sa zriaďuje Európska záruka pre deti**⁴², sa členské štáty vyzývajú, aby zaručili účinný a bezplatný prístup k vzdelávaniu a k školským aktivitám pre deti v núdzi, najmä pre deti ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením. V stratégii EÚ v oblasti práv dieťaťa⁴³ a v **stratégii v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030** sa navyše vyzýva k budovaniu inkluzívneho a dostupného kvalitného vzdelávania.
- (13) V **európskom programe v oblasti zručností**⁴⁴ sa stanovujú opatrenia, ktoré majú pomôcť jednotlivcom a podnikom rozvíjať viac zručností a lepšie zručnosti a využívať ich prostredníctvom posilňovania udržateľnej konkurencieschopnosti a budovania odolnosti pri reakcii na krízy, a to na základe poznatkov získaných počas pandémie ochorenia COVID-19.
- (14) V **politickom programe Digitálne desaťročie do roku 2030**⁴⁵ a v **Európskom vyhlásení o digitálnych právach a zásadách v digitálnom desaťročí**⁴⁶ sa predkladá

⁴⁰ Ú. v. EÚ C 428, 13.12.2017, s. 10.

⁴¹ V záujme dosahovania pokroku smerom k Únii rovnosti bolo v roku 2020 a 2021 prijatých päť stratégií týkajúcich sa rovnosti: stratégia pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025; stratégia pre rovnosť LGBTIQ osôb na roky 2020 – 2025; akčný plán EÚ proti rasizmu na roky 2020 – 2025; strategický rámec pre rovnosť, začleňovanie a účasť Rómov na roky 2020 – 2030; stratégia v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030.

⁴² Odporúčanie Rady (EÚ) 2021/1004 zo 14. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Európska záruka pre deti (Ú. v. EÚ L 223, 22.6.2021, s. 14).

⁴³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Stratégia EÚ v oblasti práv dieťaťa [COM(2021) 142 final, 24. 3. 2021].

⁴⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Európsky program v oblasti zručností pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť [COM(2020) 274 final, 1. 7. 2020].

⁴⁵ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2481 zo 14. decembra 2022, ktorým sa zriaďuje politický program Digitálne desaťročie do roku 2030 (Ú. v. EÚ L 323, 19.12.2022, s. 4).

plán, ako do roku 2030 dosiahnuť inkluzívnu digitálnu transformáciu spoločnosti a hospodárstva EÚ zameranú na človeka. Patrí sem rámec riadenia a podávania správ s členskými štátmi v rámci politického programu Digitálne desaťročie, aby sa dosiahli príslušné ciele **európskeho digitálneho desaťročia** na úrovni Únie vrátane dosiahnutia univerzálnej pripojiteľnosti (širokopásmové gigabitové pripojenie pre každého a sieť 5G všade). Cieľom týchto iniciatív je riešiť existujúce digitálne rozdiely z hľadiska pripojiteľnosti a zručností podporovaním opatrení a zavádzaním potrebných zmierňujúcich opatrení.

- (15) V uvedených iniciatívach sa zdôrazňuje, že úspešné digitálne vzdelávanie a odborná príprava sú založené na vytváraní väčšieho množstva lepších príležitostí na učenie sa a výučbu pre každého v digitálnom veku. Digitálne riešenia viedli za posledných niekoľko rokov k zlepšeniu dostupnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy v Únii. V rýchlo sa vyvíjajúcom svete je však nevyhnutné nepretržite zlepšovať účinnosť a efektívnosť vzdelávania a podporovať nové koncepcie výučby a učenia sa, a to aj prostredníctvom existujúcich a vznikajúcich digitálnych riešení.
- (16) V **záveroch Rady o digitálnom vzdelávaní v európskych vedomostných spoločnostiach**⁴⁷ sa zdôrazňuje, že rozsiahle šírenie digitálnych technológií a prístupu k internetu vytvárajú nové možnosti vysokokvalitného a inkluzívneho vzdelávania a odbornej prípravy v Európe. Digitálne vzdelávanie ako neoddeliteľná súčasť vysokokvalitného a inkluzívneho vzdelávania a odbornej prípravy môže doplniť prezenčné vyučovanie a môže prispieť k zvýšeniu dostupnosti vzdelávacieho obsahu a pedagogických postupov, k lepšej sociálnej inklúzii, ako aj k účinnejšiemu nadobúdaniu kompetencií, čo podporí úspech vo vzdelávaní pre všetkých.
- (17) Nové a vznikajúce technológie, ako je umelá inteligencia, zároveň rýchlo vstupujú do vzdelávacieho prostredia, čo prináša možné príležitosti aj riziká, napr. v oblasti kybernetickej bezpečnosti. Preto je kľúčové podporovať inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy a učiteľov pri rozvíjaní lepšieho porozumenia takýmto nástrojom a tomu, ako by ich mohli sebavedomo a bezpečne používať v prospech výučby a učenia sa. **Stratégia pre umelú inteligenciu**⁴⁸, **Európska dátová stratégia**⁴⁹, **návrh aktu o umelej inteligencii**⁵⁰, **akt o digitálnych službách**⁵¹ a **Etické usmernenia o používaní umelej inteligencie a údajov pri výučbe a učení sa pre pedagógov**⁵², ako aj navrhovaný rámec pre európsku digitálnu identitu⁵³ sú relevantné pre odvetvie vzdelávania a odbornej prípravy a používanie digitálnych technológií v jeho praxi. Akčný plán digitálneho vzdelávania súčasne zvyšuje povedomie o kybernetickej

⁴⁶ Ú. v. EÚ C 23, 23.1.2023, s. 1.

⁴⁷ Ú. v. EÚ C 415, 1.12.2020, s. 22.

⁴⁸ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Umelá inteligencia pre Európu [COM(2018) 237 final, 25. 4. 2018].

⁴⁹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Európska dátová stratégia [COM(2020) 66 final, 19.2.2020].

⁵⁰ COM(2021) 206 final.

⁵¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách) (Ú. v. EÚ L 277, 27.10.2022, s. 1).

⁵² Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre vzdelávanie, mládež, šport a kultúru, Etické usmernenia o používaní umelej inteligencie a údajov pri výučbe a učení sa pre pedagógov, Úrad pre publikácie Európskej únie, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/153756>.

⁵³ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-digital-identity_sk.

bezpečnosti medzi ľuďmi, najmä medzi deťmi a mládežou), a medzi organizáciami, najmä malými a strednými podnikmi (MSP). Vzdelávanie a zvyšovanie povedomia nebudú len chrániť pred kybernetickými hrozbami, ale takisto prispievajú k rozvoju a diverzifikácii pracovnej sily v oblasti kybernetickej bezpečnosti, čím doplnia úsilie Akadémie zručností v oblasti kybernetickej bezpečnosti.

- (18) Z celoživotného hľadiska má využívanie digitálnych technológií na zlepšenie dostupnosti a kvality vyučovania a učenia sa zásadný význam pre všetky odvetvia a úrovne vzdelávania a odbornej prípravy, počnúc raným vekom až po vzdelávanie dospelých vrátane starších občanov.
- (19) V odporúčaní Rady o odbornom vzdelávaní a príprave (OVP) pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť⁵⁴ sa navrhuje modernizovaná vízia politiky Únie v oblasti OVP vrátane jej digitalizácie a využívania zmiešaného učenia. V Osnabrúckej deklarácii o odbornom vzdelávaní a príprave ako prostriedku na oživenie a spravodlivý prechod k digitálnemu a ekologickému hospodárstvu⁵⁵ sa uvádza, že digitálne učenie sa môže zohrávať významnú a doplnkovú úlohu.
- (20) **Iniciatíva „Európske univerzity“**⁵⁶, ktorá podporuje nadnárodné aliancie inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, podporuje vytváranie a zdieľanie digitálneho obsahu pre študentov, zamestnancov, výskumníkov a občanov. Online a zmiešané vzdelávanie podporujú cieľ európskych univerzít zvýšiť mobilitu svojich študentov a zamestnancov, ponúkať pružnejšie postupy vzdelávania a zvýšiť mieru medzidisciplinárnych koncepcií na prepojenie študentov a zamestnancov s verejným aj súkromným sektorom.
- (21) **Odporúčanie Rady s názvom Cesty zvyšovania úrovne zručností: nové príležitosti pre dospelých**⁵⁷ má za cieľ poskytnúť dospelým s nízkou kvalifikáciou flexibilné príležitosti na zlepšenie svojich základných aj pokročilejších zručností vrátane digitálnych kompetencií relevantných pre trh práce a aktívnu účasť v spoločnosti. Do praxe sa to zavádza poskytovaním odbornej prípravy vo vhodných vzdelávacích prostrediach, v ktorých kvalifikovaní učitelia a školitelia uplatňujú vyučovacie metódy prispôbené dospelým osobám a využívajú potenciál digitálneho vzdelávania.
- (22) **V záveroch Rady o európskych učiteľoch a školiteľoch pre budúcnosť**⁵⁸ sa uznáva, že učitelia, školitelia a vedúci pracovníci školy sú nevyhnutnou hnacou silou vzdelávania a odbornej prípravy. Majú sa zapojiť do tvorby politik v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, pričom majú autonómiu pri uplatňovaní týchto politik v praxi. Potrebujú však aj podporu komplexnej koncepcie počiatočného vzdelávania, zaškoľovania a kontinuálneho profesijného rozvoja.
- (23) **V odporúčaní Rady týkajúcom sa metód zmiešaného učenia v záujme vysokokvalitného a inkluzívneho primárneho a sekundárneho vzdelávania**⁵⁹ sa

⁵⁴ Odporúčanie Rady z 24. novembra 2020 týkajúce sa odborného vzdelávania a prípravy (OVP) pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť (Ú. v. EÚ C 417, 2.12.2020, s. 1).
⁵⁵ Schválená 30. novembra 2020.

⁵⁶ [Iniciatíva „Európske univerzity“ | Európsky vzdelávací priestor \(europa.eu\).](https://european-council.europa.eu/media/en/press-articles/pages/1234567890.aspx)

⁵⁷ Odporúčanie Rady z 19. decembra 2016 s názvom Cesty zvyšovania úrovne zručností: nové príležitosti pre dospelých (Ú. v. EÚ C 484, 24.12.2016, s. 1).

⁵⁸ Ú. v. EÚ C 193, 9.6.2020, s. 11.

⁵⁹ Odporúčanie Rady z 29. novembra 2021 týkajúce sa metód zmiešaného učenia v záujme vysokokvalitného a inkluzívneho primárneho a sekundárneho vzdelávania (Ú. v. EÚ C 504, 14.12.2021, s. 21).

odporúča začlenenie metód zmiešaného učenia do programov počiatočného vzdelávania učiteľov a kontinuálneho profesijného rozvoja. Takisto sa v ňom odporúča podpora pedagogických pracovníkov pri používaní digitálnych nástrojov a materiálov vrátane poskytovania vedomostí týkajúcich sa toho, ako bezpečne a eticky fungovať v digitálnom prostredí.

- (24) V odporúčaní Rady týkajúcom sa vzdelávania v oblasti zelenej transformácie a udržateľného rozvoja⁶⁰ sa zdôrazňuje význam digitálnych kompetencií pedagógov a digitálnej infraštruktúry, nástrojov a zdrojov na posilnenie výučby a učenia sa v záujme udržateľnosti.
- (25) Je preto nevyhnutné, aby sa s učiteľmi zaobchádzalo ako s kľúčovými partnermi v rámci úspešnej digitálnej transformácie vo vzdelávaní a odbornej príprave. Ako kľúčových partnerov v tomto procese ich treba úzko zapojiť a konzultovať s nimi v oblasti zavádzania digitálnych technológií a vybaviť ich potrebnými zručnosťami a kompetenciami, aby tieto technológie mohli účinne používať.
- (26) Toto odporúčanie plne rešpektuje zásady subsidiarity a proporcionality. Členské štáty sa na základe svojej vnútroštátnej situácie rozhodnú, ako toto odporúčanie vykonajú,

⁶⁰ Odporúčanie Rady zo 16. júna 2022 o vzdelávaní zameranom na zelenú transformáciu a udržateľný rozvoj (Ú. v. EÚ C 243, 27.6.2022, s. 1).

ODPORÚČA ČLENSKÝM ŠTÁTOM:

1. Prostredníctvom medzirezortnej koncepcie a spoločne s kľúčovými zainteresovanými stranami sa dohodnúť na národnej stratégii v oblasti digitálneho vzdelávania a zručností vyvinutej alebo aktualizovanej v súlade so zásadami uvedenými v tomto odporúčaní a aby monitorovali jej účinnosť a vplyv. Členské štáty by pri vykonávaní svojej národnej stratégie mali predovšetkým:
 - 1.1. Integrovaným spôsobom stanoviť svoje národné ciele v oblasti digitálnej transformácie systémov vzdelávania a odbornej prípravy a rozvoja digitálnych zručností a zabezpečiť ich pravidelné preskúmavanie a aktualizáciu.
 - 1.2. Zosúladiť národné ciele uvedené v bode 1.1 so strategickými prioritami akčného plánu digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027 a cieľmi politického programu Digitálne desaťročie na úrovni Únie.
 - 1.3. Stanoviť ambiciózne národné ciele týkajúce sa kľúčových predpokladov v súlade s týmto odporúčaním a národnými cieľmi v oblasti digitálnej transformácie systémov vzdelávania a odbornej prípravy.
 - 1.4. Monitorovať pokrok v dosahovaní národných cieľov uvedených v bode 1.3 a pravidelne zverejňovať správy vrátane správ o získaných skúsenostiach a odporúčaní na zlepšenie.
 - 1.5. Vykonávať pravidelné hodnotenia vplyvu politik a postupov v oblasti digitálneho vzdelávania, a to vrátane vplyvu na vzdelávacie výstupy, prístupnosť a inklúziu, rovnosť a pohodu a s ohľadom na celoživotné vzdelávanie, a rozvíjať výskum v týchto oblastiach.
2. Zvýšiť efektívnosť, účinnosť a odolnosť politiky v oblasti digitálneho vzdelávania a odbornej prípravy podporovaním synergií a koordinácie na všetkých úrovniach správy a zabezpečením medzirezortnej koncepcie s účasťou viacerých zainteresovaných strán. Členské štáty by mali predovšetkým:
 - 2.1. Organizovať pravidelné dialógy medzi rôznymi zložkami štátnej správy, ktoré sa podieľajú na poskytovaní digitálneho vzdelávania a odbornej prípravy na primeraných úrovniach v súlade so štruktúrou národných systémov vzdelávania a odbornej prípravy, aby sa zabezpečil súlad, využívali prínosy zo synergií a aby sa zamedzilo dvojitému vynakladaniu peňažných prostriedkov.
 - 2.2. Zabezpečiť štrukturálne zapojenie zainteresovaných strán a sociálnych partnerov do navrhovania politiky v oblasti digitálneho vzdelávania a odbornej prípravy, procesu vývoja, vykonávania a hodnotenia vrátane aktívnej účasti osôb bez formálnych zastupiteľských orgánov, ako sú rodičia a učitelia, ako aj osôb z rozličných sociálnych a ekonomických, sektorových a územných kontextov.
 - 2.3. Nadviazať udržateľnú spoluprácu a výmenu so súkromným sektorom a poskytovateľmi technológií vrátane poskytovateľov vzdelávacích technológií, malých a stredných podnikov a startupov na vyvíjaní riešení, ktoré odrážajú hodnoty a zásady Únie, vrátane technologickej suverenity, interoperability, bezpečnosti, ochrany údajov a transparentnosti, ako aj udržateľného používania vzácnych zdrojov a energie na digitálne účely, a to prostredníctvom:
 - 2.3.1. podpory výskumu, vývoja a testovania digitálnych vzdelávacích nástrojov a technológií vrátane nástrojov a technológií založených na vznikajúcich technológiách, ako sú rozšírená realita, virtuálna realita, umelá inteligencia, robotika a metaverzum;

- 2.3.2. podpory verejno-súkromných partnerstiev na účely prípadného rozvoja a zavádzania riešení digitálneho vzdelávania;
- 2.3.3. poskytovaním stimulov pre výskum kvality, inklúzie, dostupnosti a vplyvu riešení digitálneho vzdelávania vrátane riešení založených na vznikajúcich technológiách.
- 2.4. Zapojiť sa do partnerského učenia, výmeny postupov a koordinácie, a to aj v rôznych odvetviach politiky, na európskej a medzinárodnej úrovni s cieľom nájsť spoločné riešenia cezhraničných výziev.
- 3. Zabezpečiť digitálnu odbornú prípravu pre všetkých pedagogických a podporných pracovníkov a podporiť budovanie kapacít inštitúcií vzdelávania a odbornej prípravy. Členské štáty by mali predovšetkým:
 - 3.1. Zabezpečiť, aby všetci učitelia a pedagogickí pracovníci mali podporu pri integrácii digitálnych technológií do svojich pedagogických postupov, najmä aby používali digitálne technológie na výučbu, učenie sa a hodnotenie. Uvedená podpora by mala zahŕňať predovšetkým tieto formy:
 - 3.1.1. zapojenie učiteľov do inštitucionálnych rozhodnutí o spôsoboch integrácie digitálneho vybavenia do výučby a učenia sa a o výbere a vývoji obsahu digitálneho vzdelávania;
 - 3.1.2. zavedenie povinnej digitálnej pedagogiky do všetkých programov počiatočného vzdelávania učiteľov pred ich zamestnaním a podpora poskytovateľov uvedených programov prostredníctvom potrebných zdrojov a zariadení na tento účel; spoluprácu na úrovni EÚ pri vypracúvaní a poskytovaní učebných plánov a hodnotení digitálnej pedagogiky pre učiteľov;
 - 3.1.3. zabezpečenie toho, aby sa všetkým zamestnaným učiteľom a pedagogickým pracovníkom poskytovali pravidelné príležitosti a čas na rozvoj a zlepšenie svojich digitálnych zručností v rámci kontinuálneho profesijného rozvoja;
 - 3.1.4. rozpoznávanie a stimulovanie flexibilných, dostupných a inovačných formátov zvyšovania úrovne digitálnych zručností, ako sú odborná príprava online, krátke kurzy ukončené udelením mikrocertifikátu, vnútroštátne a medzinárodné výmeny zamestnancov, partnerské učenie, a zvyšovanie úrovne digitálnych zručností prostredníctvom projektov spolupráce, sietí a komunít praxe a výskumu;
 - 3.1.5. využívanie príležitostí na rozvoj digitálnej pedagogiky prostredníctvom učiteľských akadémií programu Erasmus+;
 - 3.1.6. zohľadňovanie potreby digitálnej pohody v procese výučby a učenia sa a navrhovanie podporných digitálnych koncepcií a prostredí v oblasti digitálnej výučby a učenia sa.
 - 3.2. Vyzývať inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy, aby podporovali digitálnu transformáciu vzdelávania a odbornej prípravy:
 - 3.2.1. podporovaním budovania kapacít a používania rámcov a nástrojov sebahodnotenia, ako sú nástroj SELFIE (nástroj sebareflexie navrhnutý na pomoc školám pri začleňovaní digitálnych technológií do výučby, učenia sa a hodnotenia, založený na rámci DigCompOrg pre vedúcich pracovníkov školy), nástroj SELFIEforTEACHERS (založený na rámci DigCompEdu) a nástroj HEInnovate (nástroj sebahodnotenia pre inštitúcie vysokoškolského vzdelávania), s cieľom určiť inštitucionálne potreby a ciele v oblasti digitálnej transformácie a zvyšovania úrovne zručností;

- 3.2.2. začleňovaním kritérií týkajúcich sa faktorov umožňujúcich digitálne vzdelávanie a odbornú prípravu do interných aj externých postupov zabezpečovania kvality v inštitúciách vzdelávania a odbornej prípravy;
- 3.2.3. poskytovaním pomoci vedúcim pracovníkom inštitúcií vzdelávania a odbornej prípravy pri vykonávaní digitálnej transformácie, a to aj ponúkaním kontinuálneho profesijného rozvoja;
- 3.2.4. podporovaním rozširovania osvedčených postupov na základe dôkazov, a to ocenením rýchlo prijímajúcich inštitúcií, ktoré zlepšili výučbu a učenie sa prostredníctvom inovácií a digitálnych technológií, a podporovaním partnerských výmen;
- 3.2.5. nabádaním k nepretržitému dialógu medzi inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy a odvetvím v súvislosti s potrebami a príležitosťami v oblasti vývoja a odbornej prípravy, výmenou skúseností a poskytovaním spätnej väzby k produktom a technológiám použitým pri výučbe a učení sa;
- 3.2.6. zabezpečením toho, aby mala každá škola prístup k IKT a správcom digitálnej pedagogiky, ktorí by učiteľom a učiacim sa pomohli pri výbere, účinnom zavádzaní, riadení a údržbe digitálneho vybavenia a digitálnych nástrojov na výučbu, učenie sa a hodnotenie;
- 3.2.7. prijímaním komplexných opatrení na riešenie otázok kybernetickej bezpečnosti vo všetkých inštitúciách vzdelávania a odbornej prípravy, vyzvaním všetkých zamestnancov k absolvovaniu odbornej prípravy v oblasti kybernetickej bezpečnosti, zvyšovaním povedomia študentov o kybernetickej bezpečnosti a zabezpečovaním rozsiahlych bezpečnostných politík a kontrol prístupu pri plnom využívaní moderných technologických riešení, ako sú kryptografia a autentifikácia.
- 4. Podporiť spravodlivé investovanie, ktoré je zamerané na vplyv, do vysokokvalitného, odolného a inkluzívneho digitálneho vzdelávania a odbornej prípravy. Členské štáty by mali predovšetkým:
 - 4.1. Zvyšovať efektivitu a vplyv výdavkov na pripojiteľnosť, vybavenie, infraštruktúru, digitálne nástroje a obsah prostredníctvom:
 - 4.1.1. koordinácie postupov verejného obstarávania tak, aby mali tam, kde je to možné, prínos z úspor z rozsahu, pri súčasnom umožnení flexibility v súvislosti s osobitnými potrebami inštitúcií vzdelávania a odbornej prípravy a pri zohľadnení potreby udržateľnosti a dostupnosti v prípade osôb so zdravotným postihnutím; spolupráce na úrovni EÚ na normách a špecifikáciách, ktoré možno použiť v prípade verejného obstarávania v oblasti digitálneho vzdelávania;
 - 4.1.2. zvažovania alternatívnych koncepcií investovania vrátane verejno-súkromných partnerstiev, systémov darčovstva, renovovania použitého vybavenia, ako aj prekladania a prípadného opätovného použitia obsahu digitálneho vzdelávania z iných členských štátov;
 - 4.1.3. ponúkania individuálne prispôsobenej podpory, expertízy a know-how, napríklad vo forme verejno-súkromných partnerstiev, poradných orgánov alebo riadiacich stredísk/stredísk na koordináciu ponuky a dopytu, aby sa inštitúciám vzdelávania a odbornej prípravy umožnilo vybrať si vhodné riešenia v oblasti digitálneho vzdelávania, ktoré sú individuálne prispôbované ich potrebám v oblasti výučby a učenia sa a ktorými sa strategicky rieši digitálna bezpečnosť, dostupnosť, ochrana osobných údajov a digitálna pohoda;

- 4.1.4. zabezpečenia toho, aby boli investície do nového digitálneho vybavenia, infraštruktúry, nástrojov a obsahu doplnené zodpovedajúcou odbornou prípravou.
- 4.2. Poskytovať spravodlivý prístup všetkým učiacim sa, zabezpečiť primerané investície do:
- 4.2.1. vysokorýchlostného internetového pripojenia na dosiahnutie 100 % gigabitového alebo rýchlejšieho internetového pripojenia vo všetkých inštitúciách vzdelávania a odbornej prípravy a preklenúť rozdiely medzi vidiekom a mestami a sociálno-ekonomických rozdielov použitím rozličných technológií a alternatív, optických vlákien, technológie 5G a družicového systému v súlade s cieľmi na úrovni Únie v súvislosti s politickým programom Digitálne desaťročie;
- 4.2.2. modernizácie digitálneho vybavenia v triede a zabezpečenia toho, aby všetci učitelia a pedagogickí pracovníci mali prístup k personalizovaným prístrojom (stolový počítač, laptop alebo tablet) na obohatenie svojej pedagogickej praxe;
- 4.2.3. zabezpečenia toho, aby mali všetci učitelia sa na škole prístup k personalizovanému zariadeniu, ktoré spĺňa ich osobitné potreby, a aby sa všetky zariadenia pravidelne opravovali a udržiavali;
- 4.2.4. digitalizácie výučbových a učebných materiálov a vyvíjania moderného, dostupného a vysokokvalitného obsahu digitálneho vzdelávania, ktorý je v súlade s učebnými plánmi a osvedčenými pedagogickými postupmi;
- 4.2.5. zavádzania a integrácie príslušných centralizovaných služieb, a to aj prostredníctvom cloudových riešení, ako sú virtuálne vzdelávanie a systémy správy a riadenia (vrátane nástrojov bezpečnej komunikácie a spolupráce, úložísk vzdelávacieho obsahu, manažmentu učební a digitálneho hodnotenia), vo všetkých inštitúciách vzdelávania a odbornej prípravy pri súčasnom zabezpečení ich interoperability, súkromia a ochrany údajov;
- 4.2.6. zabezpečenia inkluzívneho vzdelávania zabezpečením dostupnosti obsahu a technológií digitálneho vzdelávania pre učiacich sa a učiteľov so zdravotným postihnutím a poskytovaním špecializovaného vybavenia a riešení pre učiacich sa s osobitnými vzdelávacími potrebami pri zohľadnení existujúcich právnych predpisov Únie v oblasti prístupnosti, najmä smerníc Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102⁶¹ a (EÚ) 2019/882⁶².

VÍTA ZÁMER KOMISIE:

1. Podporovať vykonávanie tohto odporúčania prostredníctvom: skupiny na vysokej úrovni pre digitálne vzdelávanie a zručnosti, ktorá sa má zriadiť rozhodnutím Komisie.

Podporovať účinnú komunikáciu a fungovanie skupiny na vysokej úrovni zriadenej na účely štruktúrovaného dialógu s členskými štátmi s cieľom poskytovať usmernenia v súvislosti s kľúčovými strategickými témami, ktorými sa zaoberá toto odporúčanie. V rámci skupiny sa môžu zriadiť technické podskupiny najmä k témam posúdenie a certifikácia digitálnych zručností, vypracúvanie učebných plánov

⁶¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102 z 26. októbra 2016 o prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora (Ú. v. EÚ L 327, 2.12.2016, s. 1).

⁶² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 70).

a požiadavky na kvalitu nástrojov a obsahu digitálneho vzdelávania. Touto prácou by sa mala zabezpečiť konzistentnosť a komplementarita s prácou vykonávanou skupinou na vysokej úrovni pre vzdelávanie a odbornú prípravu⁶³ a Predstavenstvom pre digitálne desaťročie⁶⁴.

2. Podporovať výmenu najlepších postupov, partnerské učenie a spoluprácu so zainteresovanými stranami v oblasti digitálneho vzdelávania a odbornej prípravy. Komisia predovšetkým zamýšľa:

- 2.1. Umožniť výmenu najlepších postupov, vytváranie sietí a partnerské učenie medzi členskými štátmi, tvorcami politik, odborníkmi z praxe a zainteresovanými stranami zo súkromného a verejného sektora prostredníctvom existujúcich nástrojov, platforiem a komunit [pracovná skupina pre digitálne vzdelávanie: učenie sa, vyučovanie a hodnotenie (DELTA), európske centrum digitálnych zdrojov SALTO, európska platforma školského vzdelávania vrátane eTwinningu, Elektronickej platformy vzdelávania dospelých v Európe (EPALE), platformy Lepší internet pre deti, projektov Nástroja technickej podpory], a to aj podporou centra digitálneho vzdelávania ako hlavného vstupného bodu digitálneho vzdelávania a odbornej prípravy v Únii.
- 2.2. Podporovať spoluprácu so zainteresovanými stranami vrátane poskytovateľov softvéru a hardvéru v oblasti digitálnej infraštruktúry a nástrojov a ich udržateľného používania vo vzdelávaní a odbornej príprave pri súčasnej podpore hodnôt a zásad Únie v oblasti súkromia, ochrany údajov a interoperability.
- 2.3. Posilniť medzinárodnú spoluprácu v oblasti faktorov podporujúcich digitálne vzdelávanie a zručnosti.

3. Podporovať digitálnu odbornú prípravu učiteľov, pedagogických a podporných zamestnancov inštitúcií vzdelávania a odbornej prípravy. Komisia predovšetkým zamýšľa:

- 3.1. Prostredníctvom programu Erasmus+ podporovať mobilitu s cieľom zlepšovať úroveň zručností učiteľov, pedagogických a podporných zamestnancov inštitúcií vzdelávania a odbornej prípravy v oblasti používania digitálnych technológií pri výučbe, učení sa a správe, a to aj v súvislosti s rýchlo sa meniacimi kapacitami vznikajúcich technológií.
- 3.2. Podporovať nástroje, ako sú DigCompEdu a SELFIEforTEACHERS a podporovať spoluprácu na vývoji a realizácii kurzov týkajúcich sa digitálnej pedagogiky v rámci počiatočného vzdelávania učiteľov a kontinuálneho profesijného rozvoja.
- 3.3. Podporovať zavádzanie etických usmernení k používaniu umelej inteligencie a údajov pri výučbe a učení sa, ktoré pomôžu učiteľom základných a stredných škôl pri účinnom začleňovaní umelej inteligencie a údajov do školského vzdelávania, a vychádzať z nich s cieľom zohľadniť dôsledky nesprávneho použitia vznikajúcich technológií, napr. generatívnej umelej inteligencie, a čeliť rizikám.

⁶³ Uznesenie Rady o riadiacej štruktúre strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030) (Ú. v. EÚ C 497, 10.12.2021, s. 1).

⁶⁴ Rozhodnutie Komisie z 11. októbra 2022, ktorým sa zriaďuje skupina expertov Predstavenstvo pre digitálne desaťročie [C(2022) 7141].

4. **Podporovať na vplyv zamerané investície do infraštruktúry a služieb digitálneho vzdelávania prostredníctvom vnútroštátneho financovania a financovania Únie a posilniť dôkazy o účinnosti a efektívnosti politik a nástrojov digitálneho vzdelávania. Komisia predovšetkým zamýšľa:**
- 4.1. Podporovať investície členských štátov do základnej infraštruktúry digitálneho vzdelávania (vrátane pripojiteľnosti, vybavenia, nástrojov a digitálneho obsahu) prostredníctvom financovania z prostriedkov Únie a posilniť prepojenia medzi existujúcimi politikami a nástrojmi a programami financovania z prostriedkov Únie a národnými a regionálnymi stratégiami v oblasti digitálneho vzdelávania a digitalizácie škôl.
 - 4.2. Vzhľadom na rýchly technologický vývoj podporovať, v spolupráci s členskými štátmi a zainteresovanými stranami, vypracúvanie usmernení a požiadaviek na kvalitu týkajúcich sa dostupného, dobre navrhnutého a vysokokvalitného obsahu digitálneho vzdelávania a prostredia a nástrojov virtuálneho učenia sa (ako sú samostatné vzdelávacie riadiace systémy a aplikácie), aby sa napomohlo systematickému hodnoteniu kvality, bezpečnosti, dôveryhodnosti, spoľahlivosti, užitočnosti a inkluzívnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy.
 - 4.3. Podporovať členské štáty a poskytovateľov technológií pri riešení výziev v oblasti interoperability spojených s platformami a službami digitálneho vzdelávania v rôznych sektoroch vzdelávania a odbornej prípravy.
 - 4.4. Zvýšiť koordináciu výskumu, podporovať zvyšovanie úrovne najlepších postupov založené na dôkazoch a prostredníctvom programov Horizont Európa, Digitálna Európa a Erasmus+ podporovať výskum, vývoj a zavádzanie digitálnych riešení v oblasti výučby, učenia sa a hodnotenia a testovanie ich vplyvu na vzdelávacie výstupy a rovnosť.
 - 4.5. Podporovať členské štáty pri vyvíjaní účinných a efektívnych politik v oblasti digitálneho vzdelávania zlepšovaním dôkazov, hodnotenia a analýzy uvedených politik prostredníctvom vzdelávacieho laboratória pre investície do kvalitného vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj poskytovať ciele usmernenia a technickú podporu prostredníctvom Nástroja technickej podpory.
 - 4.6. Uľahčovať výmeny národných koncepcií a najlepších postupov v súvislosti s účinným verejným obstarávaním digitálneho vybavenia a infraštruktúry pre inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy, okrem iného prostredníctvom siete vnútroštátnych poradenských služieb v oblasti digitálneho vzdelávania.
 - 4.7. Podporovať digitálnu transformáciu certifikátov o vzdelávaní a odbornej príprave v členských štátoch, najmä ďalším zavádzaním infraštruktúry európskych digitálnych certifikátov o vzdelávaní.
5. **Zlepšiť transparentnosť a vyhodnotiť pokrok vo vykonávaní digitálneho vzdelávania a odbornej prípravy. Komisia predovšetkým zamýšľa:**
- 5.1. Prispievať k zhromažďovaniu porovnávacích údajov o kľúčových faktoroch umožňujúcich digitálne vzdelávanie a odbornú prípravu v celej Únii tak, že bude v členských štátoch každé tri roky vykonávať prieskum o *digitálnom vzdelávaní v Európe*, pričom bude vychádzať z Európskeho prieskumu na školách: IKT vo vzdelávaní a bude ho ďalej rozvíjať s cieľom zhromaždiť prvý komplexný súbor údajov do roku 2025.

- 5.2. Monitorovať a podávať správy o pokroku v oblasti faktorov umožňujúcich digitálne vzdelávanie a odbornú prípravu pri zohľadnení národných stratégií členských štátov v rámci európskeho vzdelávacieho priestoru, ako je Monitor vzdelávania a odbornej prípravy.
- 5.3. Podporovať účasť členských štátov na medzinárodných prieskumoch, ktoré poskytujú porovnávacie údaje a aktuálnom stave pripravenosti učiteľov na digitálne vzdelávanie, predovšetkým na medzinárodnom prieskume OECD v oblasti výučby a učenia sa.
- 5.4. Preskúmať pokrok dosiahnutý pri vykonávaní tohto odporúčania a podať Rade správu do piatich rokov po jeho prijatí.

V Štrasburgu

*Za Radu
predseda*